

Kazimierz M. Czarnecki

WPROWADZENIE

Motto:

„...problematyka zawodoznawstwa i opartego na nim poradnictwa zawodowego znajduje się u nas jeszcze w fazie wstępnego rozwoju”.

(T.W. Nowacki: *Zawodoznawstwo*, 1999)

Wśród licznie „mnożących się” nowych dyscyplin wiedzy (samodzielnych nauk, dziedzin, działów, specjalności i specjalizacji) pojawiła się najnowsza dziedzina — **zawodoznawstwo** (Tadeusz W. Nowacki, *Zawodoznawstwo*, 1999). Ta nowo kreowana dziedzina wiedzy jest już wprowadzona w niektórych uczelniach wyższych jako przedmiot kształcenia, zwłaszcza pedagogów pracy i doradców zawodowych. Praca prof. T. W. Nowackiego, jak również praca A. Bańki (*Zawodoznawstwo. Doradztwo zawodowe. Pośrednictwo pracy*, Poznań 1995) są pionierskie w polskiej literaturze naukowej. Ich treści są bardzo interesujące, ale zdaniem współautorów *Podstawowych pojęć zawodoznawstwa* nie ukazują pełnej struktury treściowej problematyki zawodoznawczej i nie spełniają wystarczająco roli skryptu czy podręcznika dla studentów, specjalizujących się w pedagogice, psychologii, socjologii pracy oraz orientacji i doradztwie zawodowym; są to bardziej prace naukowe niż skryptowo–podręcznikowe.

Współautorzy *Podstawowych pojęć zawodoznawstwa* zaproponowali pracę, w której przedstawili własny punkt widzenia dotyczący nowej dziedziny wiedzy o zawodach i zawodowej pracy ludzi. Przedstawiono w niej hipotetyczny (teoretyczny) model zawodoznawstwa, który obejmuje: **zawód i pracę zawodową człowieka; narzędzia zawodowej pracy człowieka; materiały zawodowej pracy człowieka; wytwory zawodowej pracy człowieka**. Cztery problemy naukowe zawodoznawstwa i zarazem główne rozdziały pracy stanowią istotę tej nowej dziedziny wiedzy, a rozdziały pierwszy i drugi stanowią „wprowadzenie” do treści rozdziałów głównych.

Praca ta może być przyczynkiem do szerszej dyskusji o „zawodoznawstwie” jako nowej, bardzo potrzebnej dziedzinie wiedzy o fragmencie rzeczywistości społeczno–kulturowej. Współautorzy pracy sądzą, że zawodoznawstwo ma duże perspektywy rozwojowe, dzięki pierwszym pracom A. Bańki, T.W. Nowackiego J. Janiga i B. Pietrulewicza (2004), do których często nawiązywano, i z których korzystano, starając się „dołożyć” do już istniejącej wiedzy zawodoznawczej „własną cegielkę myślową i treściową”.

Podstawowe pojęcia zawodoznawstwa traktowane są jako skrypt–podręcznik dla studentów pedagogiki, psychologii i socjologii, specjalizujących się w doradztwie zawodowym, na poziomie studiów licencjackich lub magisterskich. Może być przydatna również dla pracowników urzędów pracy, ośrodków kształcenia, doksztalcania, doskonalenia i samodoskonalenia zawodowego młodzieży i dorosłych, jak również pracowników poradni psychologiczno–pedagogicznych i zawodowych.

Współautorzy pracy liczą na konstruktywne uwagi odbiorców treści pracy w celu jej poprawiania i doskonalenia, by jej treść mogła służyć dobrze czytelnikom zainteresowanym teorią i praktyką zawodoznawstwa.

Redaktor naukowy i współautorzy *Podstawowych pojęć zawodoznawstwa* dziękują uprzejmie Panu profesorowi doktorowi habilitowanemu Bogusławowi Pietrulewiczowi z Uniwersytetu w Zielonej Górze za konstruktywną recenzję opracowania!

Katowice, maj 2007 r.